

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Kž I 601/05
06.02.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Dragomira Milojevića, predsednika veća, Predraga Gligorijevića i Zorana Tatalovića, članova veća i savetnika Vrhovnog suda, Gordane Maravić, zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog **AA i dr.**, zbog krivičnog dela omogućavanja uživanja opojnih droga iz člana 246. stav 1. Osnovnog krivičnog zakona i dr., rešavajući o žalbama Okružnog javnog tužioca u Sremskoj Mitrovici i branioca optuženog AA, advokata AB, izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Sremskoj Mitrovici K.107/04 od 14.januara 2005. godine, u sednici veća održanoj, u smislu odredbe člana 375. Zakonika o krivičnom postupku, u odsustvu uredno obavještenog Republičkog javnog tužioca, optuženog AA i njegovog branioca, advokata AB, dana 6.februara 2006. godine, doneo je

P R E S U D U

UVAŽAVANJEM žalbe branioca optuženog AA i po službenoj dužnosti, **PREINAČAVA SE** presuda Okružnog suda u Sremskoj Mitrovici K:107/04 od 14.januara 2005. godine, u odnosu na optuženog AA, u pogledu pravne ocene i odluke o kazni, tako što Vrhovni sud radnje optuženog AA, opisane u izreci presude, pravno ocenjuje kao krivično delo omogućavanje uživanja opojnih droga iz člana 247. stav 1. Krivičnog zakonika, za koje ga **OSUĐUJE** na kaznu zatvora u trajanju od 6-šest meseci, u koju se ima uračunati vreme provedeno u pritvoru od 29.aprila 2003. godine, u 8,00 časova, do 30.aprila 2003. godine u 13,40 časova (član 63. Krivičnog zakonika), a žalba Okružnog javnog tužioca u Sremskoj Mitrovici **ODBIJA** se kao neosnovana.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Sremskoj Mitrovici K.107/04 od 14.januara 2005. godine, oglašen je krivim AA, zbog krivičnog dela omogućavanje uživanja opojnih droga iz člana 246. stav 1. OKZ i optuženi BB, zbog krivičnog dela omogućavanje uživanja opojnih droga iz člana 246. stav 1. KZ SRJ, za koje je prvostepeni sud osudio i to optuženog AA, na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine, a optuženog BB, na kaznu zatvora u trajanju od tri meseca, u koje kazne im se uračunava vreme zadržavanja u pritvoru od 29.aprila 2003. godine u 8,00 časova, do 30.aprila 2003. godine u 13,40 časova.

Saglasno odredbi člana 246. stav 3. OKZ od optuženog AA, oduzeta je opojna droga heroin u količini 1,73 grama. Na osnovu odredbe člana 196. u vezi člana 193. ZKP, optuženi su obavezani da solidarno nadoknade troškove krivičnog postupka u iznosu od 1.700,00 dinara, optuženi AA da plati novčani iznos od 10.650,00 dinara, a optuženi BB od 5.000,00 dinara, na ime troškova krivičnog postupka i svaki optuženi novčani iznos od po 10.000,00 dinara na ime sudskog paušala, sve u budžetska sredstva suda.

Protiv ove presude, žalbe su izjavili:

-Okružni javni tužilac u Sremskoj Mitrovici, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o krivičnoj sankciji, u odnosu na optuženog AA i inkriminisane radnje opisane u izreci presude za koje javni tužilac tvrdi da se imaju pravno kvalifikovati kao jedno krivično delo iz člana 246. stav 1. OKZ, u produženom trajanju, a u odnosu na obojicu optuženih u pogledu odluke o kazni, s predlogom da Vrhovni sud uvažavanjem žalbe ukine prvostepenu presudu i vrati na ponovno suđenje,

odnosno da istu preinači u smislu žalbenih predloga, tako što će optuženog AA oglasiti krivim za jedno produženo krivično delo iz člana 246. stav 1. OKZ, izreći odgovarajuću kaznu zatvora, a u odnosu optuženog BB, da prvostepenu presudu preinači, tako što će optuženom izreći kaznu zatvora u dužem trajanju,

-branilac optuženog AA, advokat AB, zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o krivičnoj sankciji, sa predlogom da Vrhovni sud, uvažavanjem žalbe preinači prvostepenu presudu, tako što će optuženog osloboditi od optužbe, odnosno da na osnovu odgovarajuće odredbe Krivičnog zakonika izrekne meru obaveznog psihijatrijskog lečenja na slobodi i zahtevom da branilac i optuženi budu obavešteni o vremenu održavanja sednice drugostepenog veća.

Republički javni tužilac Srbije, u podnesku Ktž.740/05 od 11.maja 2005. godine, predložio je, da Vrhovni sud odbije žalbu branioca optuženog AA, a delimično je odustao od žalbe Okružnog javnog tužioca u Sremskoj Mitrovici (Kt.75/03 od 25.februara 2005. godine) u odnosu na žalbeni osnov bitnih povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, te je predložio da Vrhovni sud Srbije preinači prvostepenu presudu u pogledu pravne kvalifikacije, tako što će optužene AA i BB osuditi za jedno produženo krivično delo omogućavanje uživanja opojnih droga iz člana 246. stav 1. OKZ, a u pogledu odluke o kazni, tako što će optuženima izreći strožije kazne zatvora, odnosno pooštriti kaznu optuženom BB za predmetno krivično delo.

U sednici veća, održanoj u smislu odredbe člana 375. ZKP, u odsustvu uredno obaveštenog Republičkog javnog tužioca, optuženog AA i njegovog branioca, advokata AB, koja je putem telefonskog poziva obaveštena o sednici veća, pa je tom prilikom izjavila da se optuženi odselio u Crnu Goru, Vrhovni sud je razmotrio sve spise krivičnog predmeta, zajedno sa pobijanom presudom i iznetim predlogom Republičkog javnog tužioca, pa je cenivši navode izjavljenih žalbi našao:

Ispitujući prvostepenu presudu po službenoj dužnosti, u smislu odredbe člana 380. stav 1. tačka 1. Zakonika o krivičnom postupku, Vrhovni sud nije našao u presudi ili postupku koji je prethodio njenom donošenju bitne povrede odredaba krivičnog postupka.

Okružni javni tužilac u Sremskoj Mitrovici istakao je, kao jedan od žalbenih osnova, bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP, kao i pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, u odnosu na optuženog AA i inkriminisane radnje opisane u izreci presude, ali je Republički javni tužilac u pisanom podnesku odustao u ovom delu od žalbe Okružnog javnog tužioca, pa se Vrhovni sud nije upuštao u razmatranje izjavljene žalbe u tom pravcu.

Branilac optuženog izjavila je žalbu i zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenih odlučnih činjenica, pa je Vrhovni sud, imajući u vidu razloge prvostepene presude, u odnosu na optuženog AA ocenio da je ova žalba neosnovana. Naime, branilac ukazuje na pogrešno utvrđene odlučne činjenice kada su u pitanju subjektivni elementi bića krivičnog dela, konkretno psihičko zdravlje optuženog AA i stoga, stepen uračunljivosti, onako kako je cenio prvostepeni sud, pa stoga, pogrešno je ocenjen i stepen krivične odgovornosti.

Odlučne činjenice potpuno i pravilno su utvrđene, a prvostepeni sud sve ovo valjano obrazlaže na strani 3 do 8 prvostepene presude, proveravajući odbrane optuženih, kako AA, tako i BB, adekvatnim izvođenjem i ocenom dokaza. Decidirano utvrđuje prvostepeni sud, da je optuženi AA lečen od epilepsije u periodu od 1991. do 1996. godine, da je otpušten sa odsluženja vojnog roka, kao privremeno nesposoban – dijagnoza poremećaja ličnosti, nezrela narcistička ličnost. Medicinska dokumentacija na koju se poziva dalje prvostepeni sud, te nalaz i mišljenje veštaka psihologa i neuropsihijatra, potvrđuje ovu dijagnozu, pa između ostalog se može zaključiti da ovaj poremećaj ličnosti ne znači duševnu bolest, već karakterne osobine ličnosti, te da je stoga optuženi AA u vreme izvršenja krivičnog dela bio uračunljiv, sposoban da shvati značaj svojih postupaka i da upravlja njima.

Ovi dokazi pravilno su cenjeni kao verodostojni, stručni i nepristrasni, pa ni povodom žalbe branioca optuženog AA, neće pretrpeti ovakva ocena prvostepenog suda, nikakve primedbe niti izmene u tom pravcu, jer ovi činjenični zaključci predstavljaju verodostojnu sliku subjektivnog odnosa optuženog AA, prema krivičnom delu.

Odbrana optuženog AA sadržavala je kao i odbrana optuženog BB priznanje koje je prvostepeni sud na valjan način proverio adekvatnim izvođenjem i ocenom dokaza na koje se poziva u svojoj presudi.

Vrhovni sud je imajući u vidu da je od 01.januara 2006. godine, stupio na snagu novi Krivični zakonik (!Sl. glasnik RS! br. 85 od 6.oktobra 2005. godine), po službenoj dužnosti postupio saglasno odredbi člana 5. stav 2. ovog zakonika, koja propisuje: ako je u međuvremenu izmenjen krivični zakon, jednom ili više puta, na učinioca krivičnog dela primeniće se zakon koji je najblaži, pa je preinačio pravnu ocenu u odnosu optuženog AA i radnje koje su njemu optužnim aktom stavljene na teret, jer je sada omogućavanje uživanja opojnih droga (ranije propisano članom 246. stav 1. OKZ) za koje je bila propisana kazna zatvora od jedne do deset godina, sada ovo krivično delo propisano članom 247. stav 1., 2. i 3. Krivičnog zakonika, koji propisuje za ovo delo kaznu zatvora u trajanju od šest meseci do pet godina. To znači da je najblaži zakon za učinioca, konkretno AA, novi Krivični zakonik, pa je u tom smislu preinačena prvostepena presuda u pogledu pravne ocene, ali je ona ispitana i u odnosu na optuženog BB, za kog nije bilo mesta preinačenju pravne ocene, jer je ovaj optuženi oglašen krivim zbog krivičnog dela omogućavanje uživanja opojnih droga iz člana 246. stav 1. KZ SRJ, koji je propisivao kaznu zatvora za ovo delo u rasponu od tri meseca do pet godina, što znači da je za učinioca dela blaži zakon bio Krivični zakon Savezne Republike Jugoslavije.

Javni tužilac je izjavio žalbu, u odnosu na optuženog AA i krivično delo opisano u izreci presude (odnosno već u izreci optužnog akta), zbog povrede krivičnog zakona. Naime, javni tužilac tvrdi da su radnje optuženog AA dva zasebna inkriminisana događaja, izvršena u vreme važenja dva krivična zakona (do 12.aprila 2003. godine važio je KZ SRJ, a od tog dana važi Osnovni krivični zakon, pa se kritični događaj mora posmatrati u tom kontekstu zaključno sa danom 29.aprilom 2003. godine), što znači da bi se zbog postojanja zajedničkih elemenata moglo utvrditi jedino da je optuženi izvršio produženo krivično delo iz člana 246. stav 1. OKZ.

Imajući u vidu prethodno date razloge ove presude u pogledu pravne ocene i preinačenje prvostepene presude, po službenoj dužnosti, u odnosu na ovog optuženog i krivično delo koje je učinio, jasno i nedvosmisleno proizilazi zaključak da bi rešenje pravnih pitanja na koje ukazuje javni tužilac u žalbi bilo daleko nepovoljnije po optuženog AA, te u ovom slučaju, upravo suprotno odredbi člana 5. stav 2. Krivičnog zakonika.

Pored toga, suština ocene odlučnih činjenica utvrđenih u prvostepenoj presudi jeste da su pravilno i potpuno utvrđene i da iz njih proizilazi da se radi o jednoj jedinstvenoj inkriminisanoj radnji u toku 2002. godine do 12.aprila 2003. godine, odnosno do 29.aprila 2003. godine, koja nema ni u jednom segmentu, posmatrajući je vremenski, prostorno, te po načinu i specifičnosti okolnosti izvršenja, elemente koji razdvajaju ovu aktivnost optuženog na samostalne celine, (koje su u krivično-pravnom smislu opet povezane nekim zajedničkim faktorima).

Krivično delo iz člana 246. stav 1. Osnovnog krivičnog zakona (ili KZ SRJ) je delo takozvanog trajnog karaktera, a što se može zaključiti već iz jezičkog tumačenja zakonskog teksta ove odredbe, pa suština delovanja izvršioca ovih radnji ima karakter kontinuirane, neprekinute, unutrašnje objedinjene delatnosti učinioca - dakle, trajan karakter sa irrelevantnim brojem činjenja (strana 8 i 9 presude).

Krivični zakonik ne može biti povređen samo zato što je u vreme inkriminisanog delovanja optuženog AA, u toku 2002. godine, do 12.aprila 2003. godine, važio jedan zakon, pa stupio na snagu drugi zakon koji je obuhvatio delovanje optuženog do 29.aprila 2003. godine, jer inkriminisano delovanje optuženog AA, kako je opisano u izreci presude nije suštinski ni formalno razdvojeno, pa tako ni u krivično-pravnom smislu nije moguće od njega sačiniti dva samostalna krivična dela, koja bi se pravnom konstrukcijom, kvalifikovala kao produženo krivično delo iz člana 246. stav 1. OKZ.

Novi Krivični zakonik u istom smislu definiše karakter delovanja učinioca radi omogućavanja uživanja opojnih droga, kao trajno delovanje, sa indiferentnim brojem činjenja.

Kod odlučivanja o kazni, Vrhovni sud je imao u vidu izmenu pravne kvalifikacije u odnosu na optuženog AA, kao i kaznu propisanu za ovo krivično delo članom 247. stav 1. KZ, koja se kreće u rasponu od šest meseci do pet godina, pa je uvažavanjem žalbe branioca ovog optuženog našao da je nužna i dovoljna mera kazne optuženom šest meseci zatvora, koja kazna je izrečena na donjoj granici zakonom propisanog minimuma.

Kako je uvažena žalba branioca optuženog, nakon ponovne ocene svih okolnosti od značaja za odmeravanje kazne u smislu odredbe člana 54. KZ, a koje je utvrdio prvostepeni sud i to olakšavajuće okolnosti da je optuženi mlad, da je krivično delo priznao, da otežavajućih okolnosti nije bilo tako je pored izmenjene pravne kvalifikacije, na kaznu uticala i činjenica nesumnjivo utvrđena u prvostepenom postupku, kojoj je Vrhovni sud, sada u procesu individualizacije kazne dao odgovarajući značaj, a to je da optuženi AA boluje od premećaja ličnosti, pa je kazna zatvora u trajanju od šest meseci, sa uračunatim pritvorom, po oceni Vrhovnog suda, srazmerna težini učinjenog

krivičnog dela, stepenu krivice optuženog, te kao takva podobna da ispuni zahteve specijalne i generalne prevencije, odnosno ostvari svrhu kažnjavanja propisanu zakonom u okviru opšte svrhe izricanja krivičnih sankcija (član 4. stav 2. i člana 42. KZ).

Žalba Okružnog javnog tužioca u Sremskoj Mitrovici odbijena je u odnosu na obojicu optuženih i odluku o kazni, imajući u vidu prethodno date razloge za odluku o kazni u odnosu na optuženog AA, a u odnosu na optuženog BB, nisu istaknute nove okolnosti u žalbi javnog tužioca, koje bi bile od uticaja na odluku o kazni, dok za izmenu pravne kvalifikacije nije bilo osnova povodom izjavljene žalbe, a po službenoj dužnosti, te u tom smislu ni za ponovno razmatranje odluke o kazni.

Tako je Vrhovni sud ocenio da je i u odnosu na optuženog BB, koji je oglašen krivim zbog krivičnog dela iz člana 246. stav 1. KZ SRJ, koji je u ovom slučaju najblaži po učinioca, prvostepeni sud pravilno ocenio olakšavajuće okolnosti da je optuženi mlad i da je krivično delo priznao te da otežavajućih okolnosti nema i osudio ga za predmetno krivično delo na kaznu zatvora u trajanju od tri meseca, u koju će se uračunati vreme provedeno u pritvoru.

I u odnosu na ovog optuženog, izrečena kazna srazmerna je težini učinjenog dela, stepenu krivice, te kao takva podobna da ispuni zahteve specijalne i generalne prevencije, odnosno ostvari svrhu kažnjavanja propisanu zakonom u okviru opšte svrhe izricanja krivičnih sankcija (član 5. stav 2. i član 33. KZ SRJ, sada član 4. stav 2. i član 42. KZ).

Mera bezbednosti oduzimanja opojne droge izrečena je AA, na osnovu odredbe člana 246. stav 3. OKZ, a sada je propisana članom 247. stav 3. Krivičnog zakonika, pa je Vrhovni sud ocenjuje kao pravilnu i valjano obrazloženu u prvostepenoj presudi.

Zbog navedenih razloga, Vrhovni sud je odlučio, kao u izreci presude, u smislu odredbe člana 391. stav 1. i člana 388. ZKP.

Zapisničar, Predsednik veća

sudija,

Gordana Maravić, s.r. Dragomir Milojević, s.r.

Za tačnost otpavka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

an